

Održan znanstveno-stručni skup „Tijelo u neravnoteži: Debljina kao medicinski, društveni i duhovni izazov“

Već petu godinu zaredom u organizaciji Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva (HKLD) i Katoličkog bogoslovnog fakulteta (KBF) Sveučilišta u Splitu održan je znanstveno-stručni skup, a ovogodišnji na temu „Tijelo u neravnoteži: Debljina kao medicinski, društveni i duhovni izazov“, održan je u petak, 6. ožujka u Velikoj dvorani KBF-a u Splitu.

Skup je započeo zajedničkom molitvom, a potom su uslijedili pozdravni govori koje je otvorio ministar demografije i useljništva Ivan Šipić. U svome obraćanju istaknuo je kako pitanje zdravlja djece i mladih nije samo medicinsko, nego i demografsko pitanje te upozorio na utjecaj suvremenog načina života, osobito smanjene tjelesne aktivnosti i pretjerane uporabe digitalnih uređaja. Govoreći iz osobnog iskustva rada s djecom i obiteljima, naglasio je važnost odgoja za zdrav život i međusobno poštovanje među mladima, upozorivši i na problem izrugivanja i stigmatizacije djece zbog tjelesnog izgleda. Istaknuo je pritom kako država kroz demografske politike nastoji stvarati uvjete za zdrave obitelji i odrastanje djece, naglasivši da „bez djece i zdravih obitelji nema budućnosti društva“.

U ime Splitsko-dalmatinske županije okupljene je pozdravio zamjenik župana Stipe Čogelja, prenijevši pozdrave župana Blaženka Bobana. Istaknuo je kako Županija sve veću pozornost posvećuje preventivnim programima, osobito kada je riječ o zdravlju djece i mladih. U tom je kontekstu najavio razvoj novih sadržaja usmjerenih na prevenciju i mentalno zdravlje, uključujući centre i programe koji se razvijaju u suradnji sa zdravstvenim ustanovama. Naglasio je kako je važno otvoreno govoriti o problemima poput pretilosti i mentalnog zdravlja jer se samo zajedničkim djelovanjem znanstvenika, liječnika i društvenih institucija može odgovoriti na izazove koji sve snažnije pogađaju mlade naraštaje.

Skup je naposljetku pozdravio, a ujedno isti svečano otvorio, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Ivan Bodrožić, izrazivši zadovoljstvo što Fakultet i Hrvatsko katoličko liječničko društvo i ove godine zajednički organiziraju multidisciplinarni znanstveno-stručni skup posvećen važnim društvenim i zdravstvenim temama. Istaknuo je kako ovogodišnja tema o debljini otvara prostor za promišljanje ne samo o medicinskim, nego i o društvenim i duhovnim dimenzijama ljudskog života. U svome je obraćanju podsjetio i na misao svetog Jeronima o umjerenosti i odgovornosti prema vlastitom životu, istaknuvši kako kršćanska tradicija poziva na ravnotežu i disciplinu. Citirajući poznatu izreku sv. Jeronima „Pretio trbuh ne rađa oštroumlje“, naglasio je potrebu odgoja mladih naraštaja za odgovornost, umjerenost i duhovnu zrelost u društvu obilja i užitaka. Na kraju je izrazio nadu da će skup pridonijeti dubljem razumijevanju problema pretilosti te potaknuti daljnju suradnju medicinskih i teoloških znanosti u promicanju cjelovitog pogleda na čovjeka.

Prva sesija bila je posvećena medicinskim i epidemiološkim aspektima debljine, s posebnim naglaskom na dječju i adolescentnu populaciju. Izv. prof. prim. dr. sc. Ivana Unić Šabašev s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu govorila je o debljini kao kroničnoj metaboličkoj bolesti pandemijskih razmjera, naglasivši da se više ne može promatrati kao estetski, nego isključivo kao ozbiljan zdravstveni problem. Posebno je istaknula važnost rane dijagnostike i multidisciplinarnog pristupa liječenju, jer posljedice pretilosti zahvaćaju gotovo sve organske

sustave. Doc. prim. dr. sc. Željka Karin, također s Medicinskog fakulteta u Splitu, predstavila je podatke o porastu indeksa tjelesne mase kod djece u Splitsko-dalmatinskoj županiji, upozorivši na zabrinjavajući trend povećanja pretilosti osobito u urbanim sredinama. Naglasila je kako preventivne mjere moraju započeti već u obitelji i školi, jer se obrasci prehrane i kretanja formiraju u ranoj dobi. Prim. dr. sc. Marijana Rogulj, specijalistica pedijatrije i subspecijalistica dječje pulmologije, govorila je o povezanosti pretilosti i astme kod djece, pojasnivši da višak tjelesne mase otežava kontrolu respiratornih bolesti i smanjuje učinkovitost terapije. Njezino je izlaganje ukazalo na to kako debljina dodatno komplicira već postojeće kronične bolesti. Doc. dr. sc. Benjamin Benzon s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu izložio je rezultate istraživanja koji pokazuju povezanost dječje pretilosti s povećanim rizikom razvoja malignih bolesti u odrasloj dobi. Time je naglasio da neravnoteža u ranim godinama života može imati dugoročne i ozbiljne posljedice.

Druga sesija obuhvatila je zdravstvene i društvene dimenzije problema. Izv. prof. dr. sc. Irena Zakarija-Grković s Medicinskog fakulteta u Splitu predstavila je važnost dojenja u prevenciji debljine, pojasnivši kako dojenje dugoročno smanjuje rizik prekomjerne tjelesne mase. Upozorila je da se u suvremenom društvu zanemaruje ova prirodna i preventivna dimenzija zdravlja. Neno Poljak, specijalizant pedijatrije na Klinici za dječje bolesti KBC-a Split, govorio je o utjecaju društvenih mreža na percepciju tijela i prehrambene navike mladih, ukazujući na paradoks digitalne kulture koja istodobno promovira idealizirane slike tijela i potiče nezdrave obrasce ponašanja. Naglasio je kako virtualni prostori oblikuju samopercepciju i povećavaju psihološki pritisak. Prof. Maja Rogulj, specijalistica dječje i adolescentne psihijatrije, osvrnula se na preklapanje pretilosti i poremećaja poput anoreksije nervoze, istaknuvši da oba stanja imaju duboke psihološke korijene. Upozorila je na potrebu pravovremene stručne pomoći i interdisciplinarnu suradnje.

Treća sesija otvorila je teološku i duhovnu perspektivu problema. Izv. prof. dr. sc. Domagoj Runje, profesor Svetoga pisma Staroga zavjeta, govorio je o prehrambenim navikama u biblijskom kontekstu, osobito kroz prizmu starozavjetnih tekstova, pokazujući kako odnos prema hrani uvijek nosi i simboličku te duhovnu dimenziju. Istaknuo je da neravnoteža u tijelu često odražava i dublju neravnotežu u čovjekovu odnosu prema Bogu i sebi. Prof. dr. sc. Ivan Bodrožić je ponudio teološko-odgojnu perspektivu govoreći o askezi svetog Jeronima i kršćanskoj umjerenosti. Naglasio je kako kršćanska tradicija ne odbacuje tijelo, nego ga poziva na disciplinu i ravnotežu, jer briga za tijelo uključuje i brigu za duhovni život.

Prije zaključne molitve, okupljenima se obratio predsjednik HKLD-a izv. prof. dr. sc. Rok Čivljak koji je zahvalio sudionicima i predavačima te istaknuo kako je skup pokazao da se problem debljine ne može promatrati samo iz medicinske perspektive, nego i kroz psihološku, društvenu i duhovnu dimenziju. Naglasio je da uzrok problema često leži u narušenoj ravnoteži u načinu života te poručio kako je zadaća stručnjaka i vjernika pridonositi izgradnji društva koje promiče zdravije i uravnoteženije životne navike.

Ovogodišnji znanstveno-stručni skup HKLD-a i KBF-a još je jednom potvrdio potrebu suradnje medicinskih i teoloških znanosti u promicanju cjelovitog pogleda na čovjeka.

Danijela Musulin